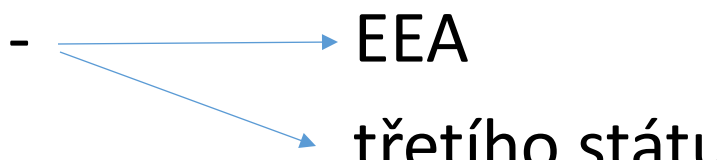

Zahraníční platební operace

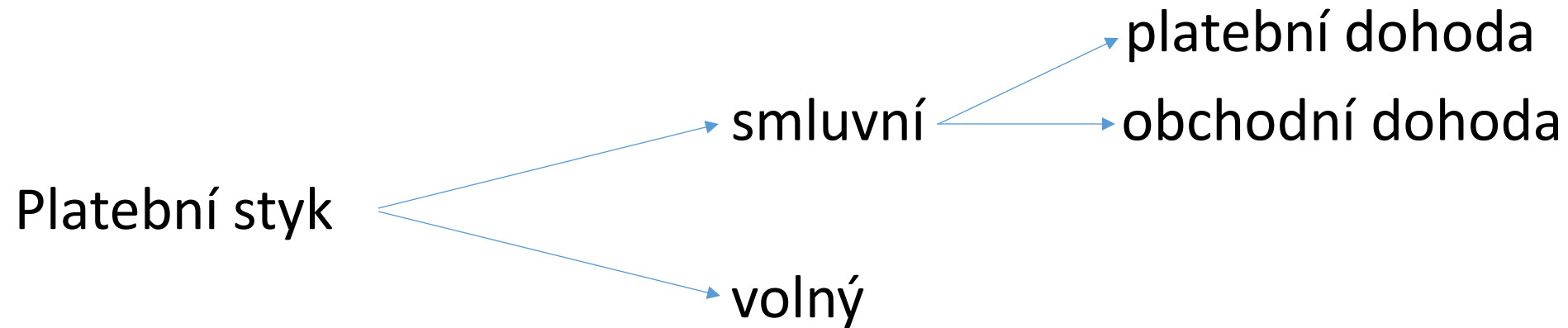
Mezinárodní platební styk

- Provádění plateb (platebních transakcí) s cizím prvkem v subjektu operace
- **Tuzemec** (rezident)
- **Cizozemec** (nerezident)
- **Tuzemská platební instituce** – osoba oprávněná poskytovat platební služby na základě povolení k činnosti platební instituce uděleného ČNB
- **Zahraniční platební instituce** -
 - EEA
 - třetího státu

Právo platebního styku

- Mezioborový charakter = finanční právo, občanské právo, mezinárodní právo soukromé, mezinárodní právo veřejné
- Právo platebního styku – vnitrostátní, unijní, mezinárodní
- Vzájemné prolínání, řetězení, harmonizace, unifikace
- **Soft law:** obchodní zvyklosti, uzance np. = Jednotné zvyklosti a pravidla pro dokumentární akreditivy, další pravidla Mezinárodní obchodní komory v Paříži (ICC)
- **Režimy** mezinárodních plateb – viz právo mezinárodního obchodu (např. Rozehnalová, Naděžda *Právo mezinárodního obchodu*. Brno: MUNI 2001, str. 381 a násl.)

Mezinárodní dohody v platebním styku

Platební dohody

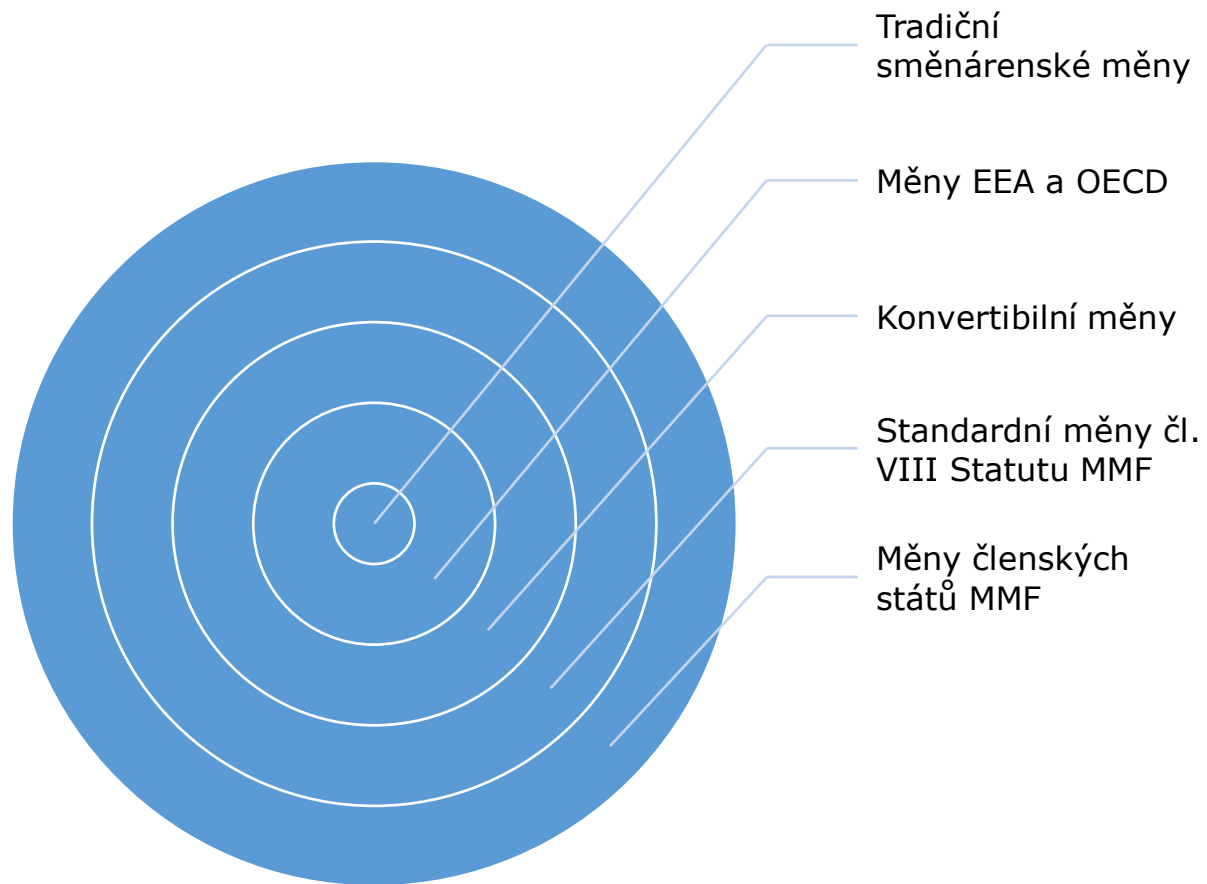
- Mezivládní smlouvy
- Dohody centrálních bank ...
- Dohody provozovatelů platebních systémů

- Platební dohody clearingové
- Platební dohody barterové
- Platební dohody negativní – potvrzení úmyslu volného platebního styku

Volný platební styk

- Neexistence specifických dohod o pravidlech vzájemného platebního styku
- Dohoda účastníků transakce na formě a měně
- Volně směnitelné měny - výlučně

Cizí měny

Volně směnitelná měna

- = taková měna, za kterou může kdokoli volně nakupovat cizí měnu a kterou může použít při zahraničních platebních transakcích
- Čl. VIII dohody o MMF (37/2010 Sb.m.s. změna českého překladu dohody o MMF):

Zákaz ukládání omezení platů a převodů v rámci běžné platební bilance

Zákaz podílnictví na diskriminačních měnových opatřeních

Zákaz praktikování systému plurality měnových kurzů

Závazek k odkupu zůstatků vlastní měny

- 167 členů (188)
- Praxe: EUR, USD, AUD, JPY, GBP, CND
- Viz: www.imf.org

Základní formy mezinárodního platebního styku

1. Placení v hotovosti
2. Hladké platby
3. Peněžní poukázky
4. Nebankovní platby
5. Dokumentární platby
6. Směnky
7. Šeky
8. Platební karty

Hladké platby

- Volná úhrada nevázaná na podmínky nebo protiplnění ze strany platební instituce prováděná na základě příkazu k úhradě plátce.

Korespondenční styk platebních institucí

1. PI odepíše částku z účtu plátce ...
2. PI žádá korespondenta o vyplacení, připsání ... částky:
 - a) z **nostro** účtu
 - b) z **loro/vostro** účtu

Platební (bankovní) cesta – řetězení korespondence – zvýšené náklady

Komunikační cesta: telekomunikační systém **SWIFT**

SWIFT

Society for Worldwide Interbank
Financial Telecommunication

- <https://www.swift.com/>
- Sídlo: La Hulpe (B)
- Založena 1973
- Nezávislá společnost vlastněná zúčastněnými institucemi
- Přenos dat, jiných informací a jejich uchování
- Registrační autorita pro formát IBAN = International Bank Account Number

Swiftová adresa - BIC

- ISO 9362
- BIC = *Business (Bank) Identifier Code* = 8 až 11 místný údaj

Kód banky (alf 4) = KOMB

Kód země (alf 2 – ISO) = CZ

Kód místa, sídla uživatele (alf-nr 2) = PP

Kód pobočky (alf-nr 3)

Peněžní poukázky 1

- Mezinárodní peněžní poukázka
- Česká pošta:
 - a) Poštovní poukázka Z/C** - Nástroj mezinárodního platebního styku pro převod peněžních částek v režimu "hotovost - hotovost" (u zahraničního poskytovatele). 12 zemí – BY, BG, FR, IT, LT, LV, HU, MC, PL, RO, UA, VN. Maximální výše v ekvivalentu USD nebo EUR k CZK. <https://www.ceskaposta.cz/sluzby/platebni-a-financni-sluzby-zahranici/postovni-poukazka-z-c#popis>

Peněžní poukázky 2

b) **Poštovní poukázka Z/A** - Nástroj mezinárodního platebního styku pro převod peněžních částek v režimu "hotovost - účet" (v zahraniční bance). Lze použít do 4 států: BY, BG, HU, PL.

<https://www.ceskaposta.cz/sluzby/platebni-a-financni-sluzby-zahranici/postovni-poukazka-z-a>

Peněžní poukázky 3

- **EUROGIRO** – služba Poštovní spořitelny. Úhrada poukázané částky v hotovosti nebo z účtu. Výplata v hotovosti nebo připsání na běžný účet. Použitelné v DE, SK, CH, PT, HU, HR, CN, RO, GR, ES, TR, BS, FR.

Hybridní poukázky

- V sítích korespondentských bank
- International Money Order
- World Money Order
- Global Money Order

Nebankovní převody

Nebankovní převody

- Nebankovní platební instituce
- Složení hotovosti u „obchodního agenta“ A, identifikace plátce, identifikační znaky příjemce, převodní kód
- Plátce sdělí příjemci
- Příjemce u „agenta“ B, totožnost, převodní kód, konvertovaná hotovost
- Rychlé, ale drahé!
- <https://www.ceskaposta.cz/sluzby/platebni-a-financni-sluzby-zahranici/prevody-penez#westernunion>